

Отже, національна ідея українців сьогодні – це новий національний культурний проект – проект оновленого, молодого суспільства, мета якого – визначення духовного місця України в світі. Саме поняття «національної ідеї» містить в собі концентрований вираз сутності нації, її ознак, історичного минулого та перспектив на майбутнє. І цю ж сутність нації, ті ж ознаки – містить і українська культура. Поєднавши їх, маємо змогу надати українському суспільству тенденції розвитку – в усвідомленні історичного минулого, його тенденцій у сьогодення, та проєкцій на майбутнє.

Молдаван А.В.

ХДАДМ

ТВОРЧИСТЬ СУЧАСНОГО ХУДОЖНИКА ПАВЛА МАКОВА

Обличчя будь-якої країни - це культура...

Не випадково, тези розпочаті з такого епіграфу. Ці слова не просто підходять до моєї роботи, збігаються з моїми думками – вони належать об'єкту мого дослідження, українському сучасному художнику Павлові Макову. Чи варто вивчати творчість художника, який працює в техніці офорту, яка в наш час не є популярною? На мою думку, варто, і якомога досконаліше. Дуже образливо за країну, коли читаєш такі рядки: «Серед сучасних українських художників Павло Маков – один з найбільш затребуваних за межами рідної країни.» Майже всі роботи Павла Макова знаходяться в багатьох колекціях усього світу в Музеї Вікторії та Альберта в Лондоні, у Метрополітен-музеї у Нью-Йорку, у Центрі сучасного мистецтва в Осаці, у Державній Третьяковській галереї у Москві, у Музеї сучасного мистецтва в Ібісі та інших зібраннях, а в Національній художній галереї в м. Києві тільки одна робота. Не може не хвилювати байдужість в нашій країні до мистецтва та культури. Павло Маков – цікава та достатньо публічна людина. Він залюбки дає інтерв'ю, проводить майстер-класи, лекції, його уроки могли б бути гарною творчою спадщиною для багатьох молодих художників, варто просто забажати... До того ж мешкає цей талановитий художник у Харкові.

Мотивацією для вивчення творчості Павла Макова є його досягнення, щоб їх описати не вистачить сторінки. Його творчість цікавить своєю самоцінністю. Це не «роботи на замовлення», це повноцінне життя зі своїми думками та філософією. Його роботи не можна сплутати з роботами іншого художника. Основна характерна риса цих робіт – неповторний, особистий почерк, набутий життєвим досвідом. На думку самого художника: «Щоб зрозуміти витвір мистецтва того чи іншого автора, треба як мого більше дізнатися про його життя». Найчастіше всіх людей ми ділимо на хороших та поганих, за певними особливостями, які, на наш погляд, є головними. Цікавлячись життям Павла Макова, я теж виділила головні для мене напрямки: ставленням до сім'ї; рідної країни і подій, що сьогодні відбуваються; ставлення до братів наших менших; у зв'язку з його колекцією олов'яних солдатиків ставлення до війни та інше.

Незважаючи на все, Павло Маков вважає себе українським художником, бо неможливо бути відомим митцем із невідомої країни. У нещодавно відкритому у Харкові «Єрмілов Центрі» де замислювався не тільки виставковий зал, а й майданчик для спілкування, він першим відкрив сесію зустріч, обговорювань та дискусій. Це один із найвідоміших митців візуального мистецтва Харкова. Мистецтва, у якому зоровий образ підкріплюється концепцією.

Плахутіна А.А.

ВП «КТД ЛНУ ім. Т. Шевченка»

ЖІНКА В ДУХОВНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНИ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТ.

В статті аналізується жіночий фактор, відтворений в українській духовній культурі ХІХ – початку ХХ століття, розкривається проблема буття жінки у соціокультурному просторі. Обмеження просторового буття жінки розкрито через приватний простір жінки (приміщення, кімната), межі допустимого перебування жінки (родинне коло), та дорогу як руйнацію визначених меж буття жінки.

В українській духовній культурі розкриваються такі аспекти ціннісного значення жіночого фактора у культуротворчому процесі: досліджується зображення приватного простору жінки як стереотипно суспільно обмеженого буття людини у доробках Марка Вовчка; у творах О. Кобилянської виділяються ніцшеанські мотиви звернення авторки до жінки як до над-людини, підіймається проблема становлення жінки як особистості в контексті боротьби за приватний простір; проблема формування інтер'єру перебування жінки та її ставлення до предметів побуту розкривається у драмах Лесі Українки; у творах М. Пимоненка змальовано динаміку постаті чоловіка та статичність жінки; В. Домонтович подає формулювання жіночого фактора не як фемінного, слабкого, а як реакційного в контексті зміни морально-ціннісної парадигми відносин людини та суспільства; у роботах Н. Кобринської виділено протистояння старшого та молодшого покоління у сприйнятті емансипаційних ідей та, відповідно, зміни становища жінки.

Про українську жінку сказано і написано немало. Вона надихала і поетів і композиторів. Вона – берегиня українського роду. І це закономірно, адже саме жінка була хранителькою національної духовності, саме від неї нові покоління переймали рідну мову, віру, звичаї, завдяки їй ставали українцями.

В сучасному житті жінка не тільки берегиня духовної культури, але й жінка яка має кар'єру, досягає вершин, продовжує рід. У нас є гарний приклад жінок, які досягли високих посад і заслуговують повагу людей. Отже, жінка може не тільки нести духовну культуру в маси, а й бути творцем своєї долі.